

Список бібліографічних посилань

1. Закоморна К. О. Державне (конституційне) право зарубіжних країн (навчальні матеріали та схеми) : посіб. Харків : Право, 2016. 280 с.
2. Панкевич О. З. Державне право зарубіжних держав: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 260 с.
3. Конституційне право зарубіжних країн : навч. посібник / за заг. ред. В. О. Ріяки. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 544с.
4. Купрій В. М. Порядок внесення змін до конституції у зарубіжних країнах. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 6. С. 44-50.

Одержано 31.05.2022

Олена Валеріївна ПОГОРІЛЕЦЬ,

*науковий співробітник науково-дослідної лабораторії
з проблем досудового розслідування*

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ НАЙВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

У цей час актуальним є завдання формування наукових кадрів вищої кваліфікації нової формації на основі інтеграції освіти, науки та інновацій.

Наприкінці 2019 року Стратегічним планом діяльності Міністерства освіти і науки України до 2024 року була передбачена Стратегічна ціль – запровадити спеціальні програми для стимулювання продовження наукової кар'єри для молодих вчених (пункт 5.4.). Згідно плану «Операційна ціль»: запровадити позицію «постдок» у закладах вищої освіти та наукових установах та поставлено завдання – внести зміни до законодавства щодо запровадження позиції «постдок» в ЗВО та наукових установах з метою створення позицій «постдок» у закладах вищої освіти та наукових установах. [1].

Міністерством освіти і науки України підготовлено Законопроект «Про внесення змін до Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність” щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених», яким впроваджуються нові поняття для вітчизняного законотворення.

Пропонується внести зміни до ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (далі – Закон), зокрема:

«10) після пункту 32 доповнити пунктами 32¹ – 32⁴ такого змісту:

«32¹) постдокторант — вчений, який здобув вищу освіту третього (освітньонаукового/освітньо-творчого) рівня, після отримання якої пройшло не більше 10 років, та який навчається/працює в постдокторантурі;

32²) постдокторантура — конкурсна наукова програма для проведення фундаментальних та/або прикладних наукових досліджень, яка виконується постдокторантом в закладах вищої освіти та/або наукових установах;

32³) постдокторальні наукові дослідження — фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження, які проводяться постдокторантом у постдокторантурі самостійно або під керівництвом призначеного науковою установою, або закладом вищої освіти наукового керівника» [2].

Запропонованими змінами передбачені основні терміни та визначення, що вживаються саме в тексті відповідного закону, а не загалом у законодавстві.

Але, термін «постдокторант», який пропонується розкрити в п. 32¹ ст. 1 Закону, згодом ніде за текстом проєкту взагалі не вживається. Те саме стосується термінів «постдокторантура» та «постдокторальні наукові дослідження». Зазначені терміни також загалом відсутні у законодавстві.

Основними вимогами законодавчої техніки передбачено, що структура законопроєкту повинна забезпечувати послідовне та логічне викладення нормативного матеріалу, його доступність для огляду та тим самим сприяти правильному його розумінню і в подальшому застосуванні.

При підготовці наукових кадрів вважаємо за доцільне спиратися на досвід зарубіжних країн для визначення можливості застосування інституту постдокторантури як програми розвитку та вдосконалення молодих вчених відповідно до потреб економіки, наукового, науково-технічного та інноваційного розвитку нашої країни.

Так Закон Республіки Таджикистан «Про вищу та післявузівську професійну освіту» (прийнятий Постановою Маджліси намояндагон Маджліси Оли Республіки Таджикистан от 22 квітня 2009 р., № 1314) має окрему статтю «Стаття 25. Аспіранти, претенденти, докторанти за спеціальністю, докторанти та постдокторанти (у редакції Закону РТ від 17.05.2018 р., № 1529)».

У статті, зокрема, зазначено, що постдокторантура є одною із форм підготовки наукових та науково-педагогічних працівників та

створює умови для безперервної освіти, підвищення науково-педагогічної та наукової кваліфікації громадян та здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора філософії (PhD) доктора за спеціальністю, доктора наук або доктора хабілітат.

Також у цій статті постдокторантам передбачена виплата державної стипендії та надання щорічних двомісячних канікул. За постдокторантами зберігаються всі права за місцем роботи, які вони мали до вступу до постдокторантури (право на отримання житлової площі, на присвоєння вченого звання та інші права), а також право повернення на колишнє місце роботи. Також передбачена щорічна допомога для придбання наукової літератури, кожному постдокторанту, який навчається за рахунок бюджетних коштів. [3].

Кодексом Республіки Молдова «Про освіту» (стаття 76 «Загальна структура вищої освіти» передбачено, що в рамках докторантури та постдокторантури здійснюється науково-дослідна, розробна та інноваційна діяльність.

У статті 95 Кодексу Республіки Молдова «Про освіту» зазначено з якою метою організуються програми постдокторантури, для кого призначені ці програми, якими установами організуються, яким чином проходить фінансування програм постдокторантури та як проходить завершальний етап проходження постдокторантури [4].

Вважаємо, що для України є цікавим і корисним досвід побудови систем підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у Таджикистані та Молдові, тому що відсутність програми постдокторантури на законодавчому рівні певною мірою може призвести до іміграції висококваліфікованих українських фахівців і студентів до ЄС та інших країн.

На цей час чинна редакція Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» потребує суттєвих доопрацювань, уточнень та доповнень, які обумовлені тими реаліями життя, що виникають у процесі безпосереднього проведення наукових досліджень і виконанні науково-технічних (експериментальних) розробок нашими вченими.

Тому вважаємо, що з метою вдосконалення системи підготовки наукових кадрів найвищої кваліфікації в Україні необхідно закріпити на законодавчому рівні особливості впровадження та функціонування інституту постдокторантури, а саме – додати наступні зміни до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

1. Частина першу статті 27 «Підготовка наукових кадрів та підвищення їхньої кваліфікації» Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» викласти в такій редакції «1. Основними формами підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації є аспірантура, ад'юнктура, докторантура та постдокторантура».

2. Розробити та внести окрему статтю 27¹, в якій передбачити:

1. Мету організації програм постдокторантури та вимоги до постдокторантів.

2. Перелік установ, що мають право організовувати постдокторантури.

3. Джерала та порядок фінансування програм постдокторантури.

4. Оформлення завершального етапу проходження постдокторантури.

5. Порядок розроблення та затвердження «Положення про постдокторантуру».

Список бібліографічних посилань

1. Стратегічний план Міністерства освіти і науки України до 2024 року URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news> (дата звернення: 06.06.2022).

2. Законопроект «Про внесення змін до Закону України “Про наукову та науково-технічну діяльність” щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених» офіційний веб-сайт МОН: URL:<https://cutt.ly/2Rmxjfh>, (дата звернення: 06.06.2022).

3. Закон Республіки Таджикистан «Про вищу та післявузівську професійну освіту» URL:https://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=28115 (дата звернення: 06.06.2022).

4. Кодекс Республіки Молдова «Про освіту» URL:https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130514&lang=ru (дата звернення: 06.06.2022).

Одержано 09.06.2022

Софія Олегівна ПОНОМАРЕНКО,

курсант групи Ф2-101

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

доцент кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат історичних наук, доцент Г. Г. Дедурін

БОРТЬБА МІЛЦІЇ З МАЙНОВИМИ ЗЛОЧИНАМИ НА ПОЧАТКУ 1920-Х РР.

На початку 1920-х рр. відбувається помітне зростання організованих форм злочинності у сфері майнових злочинів. Підґрунтям для цього була не тільки продовольча криза та загальне зuboжіння